

Veiligheid bieden en aandacht geven zijn de belangrijkste kernwoorden voor de manier van leidinggeven van Anoeska van den Noort, directeur van de St. Jozefschool in Vlissingen. Ook in de visie van de school is veiligheid een belangrijk begrip. Het is de basis voor alles wat gedaan wordt. Van den Noort weet focus te houden in deze school in een zogeheten achterstandswijk, ook in de huidige roerige tijden van scholensluiting en afstandsonderwijs. 'Veiligheid moet er zijn voor leerlingen zodat zij optimaal kunnen leren en voor collega's zodat zij hun werk goed kunnen doen.'

ANOESKA VAN DEN NOORT, DIRECTEUR ST. JOZEFSCHOOL VLISSINGEN:

'BIED COLLEGA'S EN LEERLINGEN VEILIGHEID EN VERTROUWEN EN FOCUS OP WAT JE MET ELKAAR WILT BEREIKEN'

LISETTE UITERWIJK-LUIJK
redacteur Basisschoolmanagement en opleidingsmanager bij Hogeschool Aeres Wageningen, uiterwijkluijk@gmail.com

Een effectieve schoolleider is iemand die er is, die aandacht heeft en vertrouwen biedt. Wat mij betreft begint het daar mee. Ik loop elke ochtend een rondje door de school, nog voordat de leerlingen binnen zijn. Ik maak een praatje, zeg iedereen goede-morgen. Voor de schooldag begint heb ik even contact met iedereen zodat ik weet wat er speelt. Ik zorg ervoor dat ik alle collega's ergens in de week iets langer spreek. Zo was er laatst bijvoorbeeld een collega die gehaast binnenkwam, waar thuis van alles was misgegaan die ochtend. Dat weet ik dan dus direct. Vaak helpt het ook al als het even uitgesproken is. Het hoeft niet altijd heel groot te zijn. Een ander voorbeeld deze week ging over twee leerlingen waarvan we signalen hebben opgevangen dat er sprake is van huiselijk geweld. Ik had de leerkracht gevraagd om hierover de signalenkaart, behorend bij de meldcode huiselijk geweld, in te vullen. Tijdens mijn rondje in de ochtend bleek dat ze niet goed wist wat de signalenkaart was. Maar deze leerkracht weet dat ze het niet alleen hoeft te doen, dat er ook aandacht is voor haar hierbij. En ik vind het gewoon leuk om iemand direct met zijn of haar verjaardag te feliciteren bijvoorbeeld. Het gaat ook om de leuke en positieve dingen. Even kletsen, even aandacht voor elkaar.'

In wat voor wijk staat jullie school?

'Het gebouw staat in de wijk Middengebied, een zogeheten achterstandswijk van Vlissingen. We hebben voor Zeeuwse begrippen een hoge achterstandscore. De leerlingen hebben veel verschillende migratieachtergronden, er is best veel armoede in de wijk, er zijn meer eenoudergezinnen dan in de rest van Vlissingen, er is een hogere werkloosheid en er zijn meer gezondheidsproblemen. Dat geeft een bijzondere dynamiek in de school. Geen dag is hetzelfde. We worden best met ernstige dingen geconfronteerd, dan moet je dus stevig in je schoenen staan, maar je hebt ook te maken met heel erg mooie dingen. Kinderen zijn bijvoorbeeld echt heel blij dat ze naar school mogen komen. Voor sommigen is dit de enige veilige of rustige plek. Daarom is veiligheid voor ons zo belangrijk.'

Maakt de coronaperiode het extra moeilijk voor deze doelgroep?

'Ja, dat klopt. Daarom hebben we tijdens de tweede scholensluiting meer dan de helft van de leerlingen toch naar school gehaald in het kader van de noodopvang. We hebben veel kwetsbare gezinnen en ook wat ouders met cruciale beroepen. De laatsten zijn bijvoorbeeld de mensen die schoonmaken in het ziekenhuis of in de thuiszorg werken. Veel gezinnen hebben een chromebook ►

CV

Anoeska van den Noort is directeur van de St. Jozefschool in het Middengebied van Vlissingen. De katholieke basisschool heeft ongeveer 170 leerlingen en is onderdeel van Prisma scholengroep. Van den Noort startte in 2009 als vrijwillig bestuurslid van de Montessorischool en werd in 2011 directeur van deze éénpitter. Na een succesvol fusietraject maakte zij in 2017 de overstap naar de St. Jozefschool. Zij is bijna afgestudeerd aan de Master Educational Leadership van Penta Nova.

Directeur Anoeska van den Noort: 'De St. Jozefschool is de leukste school van Zeeland!'

geleend, omdat ze thuis geen eigen apparaat hadden om digitaal lessen te volgen. Routers uitlenen bleek niet nodig. Iedereen is wel aangesloten op het internet gelukkig.'

Hebben jullie te maken met corona-achterstanden?

'In de middenbouw zien we echt wel een dip in het technisch lezen. Veel ouders lukte het niet om hun kinderen thuis te helpen met het onderwijs. Bijvoorbeeld omdat ze de taal niet machtig zijn, het Nederlandse onderwijssysteem niet goed begrijpen, te veel zorgen hebben of veel moeten werken.'

Hoe ga jij daar als schoolleider mee om?

'Ik heb voor mijn masteropleiding onderzoek gedaan naar ouderbetrokkenheid. Daar kwamen al die zaken die ik noemde in naar voren. Dat heb ik met het team besproken en ook steeds aangehaald als er zich situaties voordoen waarbij ouderbetrokkenheid een rol speelt. Vervolgens hebben we daar acties op gezet: we hebben de communicatie naar ouders toe eenvoudiger gemaakt, we vragen vaker of ouders begrijpen wat er van hen verwacht wordt, we leggen uit wat de bedoeling is van huiswerk of thuiswerk. Dus we zoeken veel meer contact met de ouders en halen leerlingen eerder naar school tijdens een slui-

ting. Als schoolleider heb ik steeds met de leerkrachten gekeken naar welke leerlingen voor noodopvang in aanmerking kwamen en waarom. Ik ben er als schoolleider, ik kijk en denk mee, ik faciliteer en zorg dat zaken georganiseerd worden. Ik maak duidelijk aan de collega's dat we dit met elkaar doen vanuit onze kernwaarden.'

Zijn er lastige momenten geweest?

'Bij de eerste sluiting hebben we papieren boekjes gemaakt en rondgebracht. Dat kostte te veel tijd en leverde ook te veel risico op. De overstap naar digitaal onderwijs was wel een enorme stap voor veel van onze leerkrachten. Ik heb gesprekken gevoerd, dingen in de week gelegd en steeds de doorgaande lijn in de gaten gehouden dat niet de ene groep het ene deed een andere groep iets totaal anders. Dat vond ik wel lastig. Tot ik merkte dat het goed liep.'

De onderwijsraad adviseert om als school niet in zee te gaan met betaalde externe huiswerkbegeleiding, omdat dit de kanselijkheid niet ten goede zou komen. Hoe gaan jullie daar mee om?

'Het wordt nergens duidelijker dan hier. Het is een vorm van schaduwonderwijs die voor de happy few te bekostigen is. Voor de meeste leerlingen van onze school ver buiten hun bereik. Wij kijken

daar heel kritisch naar, wij bieden geen ruimte aan dergelijke huiswerkbureaus. Wij hebben het zo geregeld dat kinderen bij ons op school huiswerk mogen maken. Dat gaat heel informeel. Kinderen waarvan we weten dat er thuis geen computer is of die geen eigen plek thuis hebben om zich even terug te trekken, omdat er heel veel broertjes en zusjes rondlopen bijvoorbeeld, die mogen na schooltijd op school blijven. Die maken dan hun huiswerk. Leerkrachten geven niet specifiek instructie, maar zijn aanwezig en hebben wel aandacht. Dus als een leerling een vraag heeft, dan beantwoorden ze die. We bieden structuur en een veilige plek. Als ik langloop en een kind vraagt iets, maak ik ook even een praatje. Daar is altijd ruimte voor en dat maakt het ook meer een teamprestatie dan dat het leerkrachtafhankelijk is. Mijn team heeft zo'n groot hart voor deze kinderen. Dat is geweldig om te zien. Stiekem droom ik dat we binnen deze school een plek kunnen creëren waar ook de onderbouw van het voortgezet onderwijs terecht kan. Dan is het nog meer nodig dat er een rustige plek is om huiswerk te maken. Het lijkt me fantastisch als wij die plek zouden kunnen bieden.'

Hoe besteden jullie de NPO-gelden?

'Met de NPO-gelden verrijken we wat we toch al van plan waren. Het kwam op mij af als een grote zak geld waar je allemaal extra dingen mee kunt doen. Daar ben ik niet zo van. Ik heb focus aangebracht in de school en een duidelijke richting in de schoolontwikkeling gekozen met het team. Dat wil ik niet laten verstoren. Ik heb dus gekeken op welke manier ik de doelen uit ons actieplan kon verrijken met dit geld. We doen dus de dingen die we al van plan waren, maar dan mooier. Er is meer tijd, er zijn meer materialen, we kunnen meer deskundigheid in huis halen. Zoals gezegd ligt bij ons altijd grote nadruk op sociaal-emotionele ontwikkeling en veiligheid en op taal. Daardoor kreeg rekenen wat minder aandacht. Dat kregen we terug op ons bordje, want de rekenresultaten bleven achter. Met de NPO-gelden laat ik een rekencoördinator opleiden, schaf ik concreet materiaal aan en rooster ik de rekencoördinator

De St. Jozefschool is gevestigd in een bijzonder gebouw.

vrij om groepsbezoeken te doen en met collega's in gesprek te gaan over het versterken van hun rekenonderwijs. Datzelfde doen we voor taal en sociaal-emotionele ontwikkeling. We zijn hier bezig met duurzame schoolontwikkeling. De NPO-gelden moeten dat niet verstoren, dus zet ik de gelden in om onze doelen te versterken.'

Waar ligt voor jullie de focus in de school?
 'Alles wat we doen moet bijdragen aan onze ambitie en kernopdracht. We heb-

gen onze leerlingen niet allemaal vanuit huis mee. Dus als er iets voorbij komt als een beachvolleybaltoernooi, dan bespreken we dat in het team. Aan zaken die niet aansluiten bij onze kernopdracht en kernwaarden doen we als school niet mee.'

Je hebt nu twee jaar een masteropleiding gedaan en bent bijna afgestudeerd. Wat ben je anders gaan doen in deze twee jaar?
 'Er is veel meer rust in mijn leiderschap gekomen. Ik durf meer te beschouwen

lender, maar de opleiding heeft me het inzicht gegeven dat het ook waar is. Ik geef collega's veel meer verantwoordelijkheid. Via hen blijf ik op de hoogte in plaats van dat ik voor de kar uitloop en alles zelf doe. De leerkrachten in de onderbouw bijvoorbeeld wilden vorig jaar meer doelgericht gaan werken. Ik was toen degene die het hardst de studiebijeenkomsten aan het voorbereiden was. Ik presenteerde, werkte uit en hield alles bij en zette het weg. Ik heb het traject uiteindelijk bij hen neer kunnen leggen. Het heeft wel even geduurd voordat ze begrepen wat ik bedoelde. We hebben gesprekken gevoerd over hoe we samenwerken met elkaar. En ik heb een externe medewerker ingehuurd die de collega's bevroegd heeft op waar ze werkgeuk en werkplezier vandaan halen. We hebben best een lastige tijd achter de rug, maar het begint nu goed te komen. De leerkrachten nemen zelf de verantwoordelijkheid en gaan de kar trekken. Ik zie dat de teamleden er energie van krijgen.' BSM

'ALLES WAT WE DOEN MOET BIJDAGEN AAN ONZE AMBITIE EN KERNOPDRACHT'

ben voor onszelf een kernopdracht geformuleerd: kinderen vanuit een veilige basis voorbereiden om zelfstandig te kunnen functioneren in de maatschappij. Daar horen kernwaarden bij, dat zijn veiligheid, respect, samenwerking, kwaliteit en beweging. In beweging zijn krij-

en ben veel minder gaan twijfelen. Mijn focus is scherper geworden en ik ben het leiderschap meer gaan delen. Ik ben tot het inzicht gekomen dat als ik iets wil veranderen in de school dat ik dan zelf de allereerste ben die iets anders moet gaan doen. Dat lees je op een scheurka-